

Het wegdrukken van salmonella bij vleesvarkens is bijvangst van vaccineren met Enterisol

Twee vliegen in één klap met orale PIA-vaccinatie

‘Het is uniek dat een vaccinatie tegen aandoening A een labelclaim oplevert omdat het ook een gunstig effect heeft op het tegengaan van ziekte B’, zegt dierenarts Rutger Jansen. ‘Zo’n bijzonderheid staat binnenkort op de bijsluiters van Enterisol. Door varkens oraal te vaccineren tegen PIA wordt de darmbacterie salmonella teruggedrongen. De mondelinge goedkeuring is al binnen.’

Zonder dat ze er erg in hebben tanken biggen extra weerstand en darmgezondheid als ze de blauwe entvloeistof Enterisol drinken.

Extra zekerheid tegen salmonella voor vleesvarkens op brijvoer

Salmonella is een bacterie die in de normale darmflora voorkomt bij zowel het varken als de mens. Salmonellose is een zoönose en vormt via het varkensvlees een risico voor de volksgezondheid. Daarom worden bedrijven met vleesvarkens gemonitord op salmonella en ingedeeld in drie categorieën met 1 voor een laag besmettingsrisico en 3 voor het hoogste risico. Jan Schuttert van Handelshuis Schuttert merkt dat steeds meer slachterijen in zowel Nederland als Duitsland een systeem van korten en belonen toepassen. Vleesvarkens van bedrijven in categorie 3 worden 40 cent per dier gekort en bedrijven in categorie 1 krijgen een toeslag van 40 cent per vleesvarken. ‘Sinds het begin

van de salmonellamonitoring zitten al onze bedrijven in categorie 1’, zegt de varkenshoudende handelaar. ‘Een goede hygiëne en het voeren van aangezuurde brij zijn daar debet aan.’ Ook worden vrijwel alle vleesvarkens op zijn bedrijven via de brij met Enterisol gevaccineerd. De claim dat die orale vaccinatie tegen PIA ook een gunstig effect heeft op het drukken van de salmonellabacterie in de varkensdarmen ziet Schuttert echter niet terug in de salmonellastatus van zijn bedrijven. ‘Lager dan 1 is er niet in die systematiek. De gunstige bijvangst van Enterisol beschouw ik als een extra zekerheidje.’

Het oraal vaccineren tegen PIA doen varkenshouders primair omdat ze daarmee de negatieve effecten van de darmbacterie Lawsonia intracellularis zoveel mogelijk kunnen beperken. ‘Ze investeren ongeveer een euro per varken in het vaccin Enterisol en merken dan onder meer dat de darmgezondheid verbetert en de voerconversie gunstiger wordt’, zegt Rutger Jansen, varkensdierenarts bij Boehringer Ingelheim. ‘Steeds meer reacties uit het veld bereikten ons dat onze PIA-vaccinatie meer gunstige effecten tot gevolg had. Zo gaven varkenshouders die af en toe te maken hadden met salmonellabesmettingen bij hun varkens aan, dat de salmonellastatus van hun bedrijf bleek te verbeteren sinds ze Enterisol inzetten.’

GUNSTIG BIJEFECT

De reacties van die varkenshouders waren volgens Jansen reden om gericht onderzoek in gang te zetten naar dat mogelijk gunstige bijeffect op het terugdringen van de zoönose salmonella.

‘Op vrijwel alle bedrijven met varkens is de darmbacterie salmonella aanwezig net als de PIA-bacterie. In de meeste gevallen blijft het bij beide darmaandoeningen bij subklinische verschijnselen die wel de grootste economische impact hebben’, weet de varkensdierenarts. ‘Dat uit zich met name in een niet-optimale voerconversie en dus hogere voerkosten.’

Het onderzoek is in Duitsland uitgevoerd bij vier varkensbedrijven met een salmonella-score categorie 3. Het enige wat veranderde bij die categorie-3-bedrijven was dat de

varkens via het drinkwater werden gevaccineerd tegen PIA. ‘Na verloop van tijd bleek de salmonellastatus bij al die bedrijven minimaal een categorie lager te zijn geworden’, vertelt Jansen. ‘Met allerlei andere onderzoeken hebben we nu drie dingen die we bij Enterisol als labelclaim kunnen toevoegen. De Europese goedkeuring daarvoor is al binnen en die claim zal ook snel in Nederland geïmplementeerd worden.’

DRIE LABELCLAIMS

De eerste claim die op het Enterisol-label vermeld gaat worden, is de verminderde uitscheiding van salmonella bij een gecombineerde veldinfectie van PIA en salmonella.

‘DE VOEDSELVEILIGHEID VAN VARKENSVLEES BRENGEN WE SAMEN MET DE BOER OP EEN HOGER NIVEAU’

In die gevallen wordt de uitscheiding van het aantal salmonellabacteriën een factor 10 tot 100 lager. Dit betekent een kleiner risico op het verspreiden van de kiem binnen het bedrijf en een lagere infectiedruk voor salmonella op het bedrijf.

De tweede labelclaim is dat er lagere gehalten aan antistoffen tegen de salmonellabacterie in het serum zitten na een veldinfectie als varkens beschermd zijn met het PIA-vaccin. Dit betekent dat er na een salmonella-infectie minder varkens met een OD-waarde van boven de 40 zullen zijn.

De lagere gehalten antistoffen zullen terug

te zien zijn op het uitslagenformulier van het monitoren op salmonella bij vleesvarkens. Volgens Jansen kan het Enterisol-effect ervoor zorgen dat varkensbedrijven met de salmonellastatus categorie 2 en 3 één trede teruggaan.

MICROBIOOM GUNSTIG BEÏNVLOEDEN

De derde claim die op de bijsluiters van het drinkwatervaccin tegen PIA komt, is die van een gunstig effect op het microbioom. Onderzoek bevestigt dat na het inzetten van Enterisol de darmflora zo wordt beïnvloed dat schadelijke darmbacteriën minder kans krijgen om te groeien.

Zo is in onderzoek aangetoond dat de darmbacterie Clostridium butyricum meer voorkomt. Deze bacterie produceert boterzuur in de varkensdarmen en versterkt het afweersysteem van de darmen.

‘Boterzuur, dat varkens absoluut niet graag opnemen met het voer vanwege de braakselachtige geur, drukt boosaardige darmkiemen weg en darmcellen blijven gezonder’, licht Jansen toe. ‘Met ons PIA-vaccin werken we dus tegelijk aan de darmgezondheid van de varkens en aan de volksgezondheid. De voedselveiligheid van varkensvlees brengen we samen met de boer weer op een hoger niveau.’

BESPAREN OP ZUREN

Wat varkenshouders met droogvoer volgens Jansen ook gaan merken is dat ze minder zuren nodig hebben om salmonella op hun bedrijf te beheersen. ‘Op brijbedrijven zien we een positief effect van een verbeterd microbioom waardoor ze flexibeler kunnen zijn in de keuze van hun grondstoffen.’